

PARLIAMENT
OF THE CZECH REPUBLIC
Chamber of Deputies
Jan Bauer
Chairman
Committee for European Affairs

Prague, 7th December 2010

Dear Mr. President,

I would like to inform you about the opinion of the Committee for European Affairs of the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic on the Green Paper from the Commission on policy options for progress towards a European Contract Law for consumers and businesses /Council No. 11961/10, COM(2010) 348 final/.

The respective document was included in the agenda of the 6th session of the Committee for European Affairs and was scrutinized on 18th November 2010. According to the Rules of Procedure of the Chamber of Deputies a Vice-Minister of Justice of the Czech Republic was present at the session to introduce the preliminary government's framework position.

After the hearing of the rapporteur's review and after the discussion the Committee has adopted the resolution No. 29 which is enclosed to this letter. The Committee has i. a. concluded that eventual adoption of a legislative act in terms of some of the options 4 – 7 would collide with a lack of the legal basis in the primary law. On the other hand, the Committee considers that the options 1 or 2 would be appropriate for the current exigencies and could entail an enhancement of the European legislation.

According to the Rules of Procedure of the Chamber of Deputies the resolution of the Committee for European Affairs is deemed to be the opinion of the Chamber of Deputies.

Yours sincerely,

Mr. José Manuel Barroso
President of the European Commission

Brussels

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2010
6. volební období

29.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 6. schůze konané dne 18. listopadu 2010

k Zelené knize Komise o možnostech politiky pro pokrok směrem k evropskému smluvnímu právu pro spotřebitele a podniky /kód dokumentu 11961/10, KOM(2010) 348 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra spravedlnosti PhDr. Marka Ženíška, PhD., po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Ivany Weberové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Ivana Weberová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru

Zelená kniha Komise o možnostech politiky pro pokrok směrem k evropskému smluvnímu právu pro spotřebitele a podniky

KOM(2010) 348 v konečném znění, kód Rady 11961/10

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
9. 7. 2010
- **Datum projednání ve VEZ:**
7. 10. 2010 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 4. 8. 2010, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 4. 8. 2010 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Zelená kniha není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Tzv. „evropské smluvní právo“ se na úrovni Evropské unie seriózně diskutuje již přibližně deset let. Prvním strategicky významnějším dokumentem bylo Sdělení Komise o evropském smluvním právu z r. 2001, kterým Komise chtěla dle vlastních slov iniciovat širokou veřejnou debatu o budoucnosti smluvního práva.

V tomto dokumentu byly nastíněny čtyři možnosti dalšího vývoje, které se pohybovaly od absolutní nečinnosti v této oblasti až po přijetí jednotného smluvně-závazkového kodexu. Toto poslední řešení však kromě samotných evropských institucí nenašlo podporu mezi členskými státy.

Evropská Komise pak dále podpořila myšlenku tzv. Společného referenčního rámce pro evropské smluvní právo (tzv. Common frame of reference, CFR) a také možnost tzv. opčního nástroje. Zatímco CFR představuje jakýsi soubor nejlepších řešení z národních legislativ, který by se posléze a nepovinně promítal do navrhované legislativy EU, opční nástroj představuje možnost zvolit si toto evropské právo jako právo rozhodné, a to na základě shodné vůle obou stran.

Na jednom z návrhů společného referenčního rámce se podílela také akademická obec, která ho představila v říjnu 2009. Tento návrh obsáhlého kodexu do určité míry

navazoval na předchozí projekty a byl představen s tím záměrem, že ho lze modifikovat také na druhou výše uvedenou možnost, totiž na opční nástroj.

Rozhodujícím krokem pro tuto zelenou knihu však bylo vytvoření další skupiny odborníků v dubnu 2010, která měla za cíl navrhnout další postup Komise v této oblasti, tedy v oblasti společného referenčního rámce (včetně spotřebitelského a obchodního smluvního práva). Výsledkem je předložená zelená kniha, která nastiňuje 7 variant, které mohou v oblasti evropského občanského práva nastat.

Členské státy dostaly lhůtu do konce ledna 2011, aby k této problematice zaujaly určitý postoj.

- **Obsah a dopad:**

Jak bylo naznačeno výše, Evropská komise předkládá členským státům ke zvážení 7 variant dalšího vývoje evropského smluvního práva.

Varianta 1 předpokládá pouhé zveřejnění výsledků práce skupiny odborníků, a to s tím, že zveřejněný text by neměl povahu právně ani jinak závazné normy. Jednalo by se tak o inspirační zdroj pro evropské orgány i členské státy při normotvorbě v této oblasti, což by postupem času mohlo vést k určitému nenásilnému sblížení vnitrostátního práva.

Podle varianty 2 by se vytvořený text stal oficiální pomůckou pro zákonodárné orgány EU. Dohodnutý text by proto byl na evropské úrovni přijat buď pomocí interinstitucionální dohody, pomocí sdělení nebo rozhodnutí Komise a sloužil by jako pomůcka při práci na návrzích nových právních předpisů na evropské úrovni.

Varianta 3 představuje doporučení Komise o evropském smluvním právu. V praxi by to znamenalo doporučení členským státům, aby tyto upravily své vnitrostátní předpisy v otázce smluvních závazků tak, aby to odpovídalo jednotnému vzoru. A opět jsou k tomu představeny 2 subvarianty. Podle první by členské státy nahradily úpravu smluvních závazků podle evropského vzoru, podle subvarianty druhé by evropský vzor dosavadní právo nenahrazoval, ale pouze by existoval jako alternativní možnost vedle dosavadní úpravy.

Varianta 4 by znamenala přijetí nařízení, které by na evropské úrovni vytvořilo nepovinný nástroj, který by mohl být využíván smluvními stranami jako alternativní režim vedle domácího smluvního práva. Mohl by přitom být využit jak pro přeshraniční, tak také pro domácí právní vztahy.

Varianta 5 již představuje výraznější zásah do stávající úpravy, neboť předvídá přijetí směrnice, která by harmonizovala vnitrostátní smluvní právo, a to zřejmě na základě minimálních společných norem. Tato směrnice by pak především dbala vysoké úrovně ochrany spotřebitele, včetně budoucí směrnice o právech spotřebitele.

Na základě varianty 6 by bylo přijato nařízení, kterým se stanoví evropské smluvní právo. Tento systém by zcela nahradil dosavadní národní právo, a to nejen v oblasti tzv. minimálních společných norem. Jednalo by se opět o možnost, že by byly upraveny pouze přeshraniční operace, nebo přeshraniční i domácí.

Dle poslední varianty 7, která do právních řádů členských států zasahuje nejvíce, by byl přijat jednotný evropský občanský zákoník. Tento by pak pokrýval nejen kompletní smluvní právo, ale také ostatní typy závazků.

Dále se členské státy mohou vyjádřit k tomu, zda by se měl nástroj vztahovat na smlouvy mezi podnikateli a spotřebiteli, nebo i na smlouvy uzavírané mezi podnikateli navzájem. Komise pak předkládá k úvaze i to, zda by se případně přijatý nástroj měl vztahovat jak na smlouvy s přeshraničním prvkem, nebo i na smlouvy domácí.

Závěrem je však třeba upozornit na skutečnost, že varianty 4 – 7 představují poměrně výrazný zásah do soukromého práva jednotlivých členských států a existuje zde vážná domněnka, že zmíněné varianty již postrádají zákonný podklad v primárním právu, pokud necháme stranou zcela extenzivní výklad některých dotčených ustanovení. To se týká jak samotného obsahu smluvního práva, tak také oblasti působnosti, pokud by se nejednalo pouze o přeshraniční záležitosti. Je pravděpodobné, že varianty 4 – 7 jsou také v rozporu s principem subsidiarity.

Tyto varianty jsou však velmi seriózně zvažovány Evropským parlamentem i Evropskou komisí, přičemž jako hlavní argument používají tezi o překážkách vnitřního trhu, které představují roztržité právní úpravy. Jak již ale bylo zmíněno, nelze tímto názorem zastřít to, že zde není žádný právní základ, o který by šlo varianty 4 – 7 opřít.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Česká republika se doposud vyjadřovala v tom duchu, že je pro přijetí pouze nezávazné příručky zaměřené na instituce EU, které by se tímto mohly inspirovat při přípravě nových evropských legislativních aktů.

ČR je zatím naopak důrazně proti tomu, aby nyní probíhala rozsáhlá harmonizace soukromého práva, odhlédnuto od vytvoření evropského občanského zákoníku.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Přípravná fáze v Evropském parlamentu.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Zelenou knihu o možnostech politiky pro pokrok směrem k evropskému smluvnímu právu pro spotřebitele a podniky;

2. **z a s t á v á n á z o r**, že případné přijetí legislativního aktu na základě některé z variant 4 – 7 by mohlo narazit na nedostatek právního základu v primárním právu EU;
3. **n e p o v a Ź u j e** proto za vhodné přijetí legislativního aktu v té podobě, jak je nastíněno ve variantách 4 – 7;
4. **s e d o m n í v á**, že varianta 1 nebo 2 by byla pro současné potřeby vyhovující a mohla by znamenat zkvalitnění evropské normotvorby, přičemž by zároveň nebyla v rozporu s principem subsidiarity a proporcionality;
5. **ž á d á v l á d u**, aby ho informovala o dalším průběhu projednávání Zelené knihy o možnostech politiky pro pokrok směrem k evropskému smluvnímu právu pro spotřebitele a podniky;
6. **p o v ě ř u j e** tímto předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby o tomto usnesení informoval předsedu Evropské komise.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Ivana Weberová v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru